

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**

SPECIFIKATION

**MÆRKEKRAV
SVIN**

INDHOLD

OM ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE	3
Høje krav til dyrevelfærd under mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse	3
Kontrol af Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse	3
Kontrolgebyr	4
KRAV FOR SVINEPRODUKTION OMFATTET AF MÆRKET ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE	5
Primærproducenten	5
§1 Specifikationen	5
§2 Oprindelse	5
§3 Sohold m.v.	5
§4 Fravænnede grise og slagtesvin	7
§5 Udearealer	8
§6 Management	9
§7 Foder og vand	9
§8 Sygdoms- og sundhedskontrol	9
§9 Drift	10
§10 Transport	10
§11 Slagtning	10
RAMME FOR EGENKONTROLPROGRAM I SVINEPRODUKTION OMFATTET AF MÆRKET ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE	12
Ad §2 Oprindelse	12
Ad §3 Sohold m.v.	12
Ad §4 Fravænnede grise og slagtesvin	14
Ad §5 Udearealer	14
Ad §8 Sygdoms- og sundhedskontrol	15
Ad §10 Transport	15
Ad §11 Slagtning	16
BILAG 1. VEJLEDNING FOR DEFINITION AF UDEAREAL	17
BILAG 2. SALGSERKLÆRING - SVIN	18
BILAG 3. ERKLÆRING TIL SLAGTERI - SVIN	19
BILAG 4. TRANSPORTERKLÆRING	20

Om Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse

Siden 1992 har mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse vist vejen fremad for et godt dyreliv for dyrene i landbruget. Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse sætter standarden for hvordan dyrene i landbruget kan få et godt dyreliv der indebærer:

- Adgang til vand og føde efter dyrets behov
- Godt fysisk miljø og levesteder for det enkelte dyr
- God sundhed og mental trivsel
- Sociale behov dækket afhængigt af dyrets behov
- Beskyttelse mod smerte, angst og lidelse
- Mulighed for selv at til- og fravælge positive og negative oplevelser og sanseindtryk

Når forbrugerne vælger Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse, øges efterspørgslen efter produkter fra dyr, der har levet et godt liv med adgang til det fri. Mærket giver forbrugerne muligheden for nemt at vælge fødevarer produceret med god dyrevelfærd; der er kun ét højt minimumsniveau for dyrevelfærd under Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse.

Høje krav til dyrevelfærd under mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse

Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse stiller høje krav til dyrevelfærd i besætningerne samt under transport og slagtning. Kravene til mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse er fastsat ud fra videnskabelige og praktiske erfaringer med dyrevelfærd. Kravene for hver dyreart fremgår af den tilhørende specifikation.

Kravene skal være opfyldt for, at producenten kan være godkendt under mærket. Mærket indeholder desuden anbefalinger til, hvordan man kan gøre det endnu bedre for dyrene.

I samarbejde med producenterne arbejder Dyrenes Beskyttelse løbende med at forbedre mærkekravene, så Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse til enhver tid er i overensstemmelse med høj dyrevelfærd.

Kontrol af Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse

Dyrenes Beskyttelses Kontrolenhed (DB Kontrol) varetager kontrollen med mærkeordningen. Troværdigheden af Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse sikres ved uafhængig tredjepartskontrol af kravene til både dyrevelfærd og sporbarhed.

Besætningerne under Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse godkendes ved et indledende kontrolbesøg og kontrolleres derefter som minimum én gang om året. På kontrolbesøgene gennemgås dyrene og de fysiske forhold for at sikre, at specifikationen overholdes. Da der er fokus på god dyrevelfærd året rundt, gennemføres kontrolbesøgene på skiftende årstider. Besøgene kan foregå enten anmeldt eller uanmeldt.

Til at følge DB Kontrols arbejde er der nedsat en kontrolkomité. Kontrolkomitéen skal sikre DB Kontrols uvildighed og interessenternes tilfredshed med DB Kontrol. Kontrolkomitéen består af et

repræsentativt antal medlemmer fra Dyrenes Beskyttelse, DB Kontrol, producenter, slagteri/distributør, Økologisk Landsforening, Forbrugerrådet Tænk og detailhandelen.

Producenterne under Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse skal naturligvis også efterleve lovgivningens krav til dyrehold. Hvis der modtages anmærkninger fra myndigheder eller andre klager over besætningen, skal DB Kontrol straks orienteres om dette.

Kontrolgebyr

Til dækning af udgifter i forbindelse med godkendelses- og kontrolbesøg i besætninger opkræves kontrolgebyr. Se Dyrenes Beskyttelses hjemmeside under *bliv producent*.

Link her: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/bliv-producent>.

Krav for svineproduktion omfattet af mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse

Primærproducenten

§1 Specifikationen

Dyrenes Beskyttelse er ansvarlig for specifikationen. Producenten er ansvarlig for at overholde denne specifikation med mærkekrav for svin.

§2 Oprindelse

§2, stk. 1 Krav til oprindelse

Såvel smågrise- som slagtesvineproducenten skal være godkendt under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Der må ikke importeres levende grise fra udlandet. Der skal foreligge dokumentation for oprindelsen af indkøbte grise (jf. bilag 2).

Gyltene skal befinde sig i besætningen senest 1 måned før faring.

§3 Sohold m.v.

§3, stk. 1 Faring

Alle smågrise skal være født i hytter på friland. Søer og gylte skal flyttes til faringsområdet senest 5 dage inden forventet faring. Der skal tilbydes individuelle farehytter, fælles hytter eller telte med individuelle rum - og for alle halm til redebygning. Det strøede liggeareal skal være minimum 3,8 m² pr. so. Faringsområdet skal være minimum 300 m² pr. so.

Alle dyr skal kunne ligge i skygge på faremarken i sommermånederne. Skyggen kan tilbydes ved levende bevoksning eller andet. Hytter, hvor der kan skabes høj luftgennemstrømning ved at tilbyde ekstra åbning af mindst samme størrelse som dyrenes indgang i hytte, kan opfylde kravet. Hvis skygge skabes ved levende bevoksning, skal beplantningen være etableret første plantesæson, efter bedriften lægges ind under aftalen.

§3, stk. 2 Kuldstørrelse og ammesøer

Kuldstørrelsen har stor betydning for velfærden for so og pattegrise.

Der skal senest pr. 1.januar 2028 anvendes avlsinjer/genetisk materiale hvor der avles efter at kuldstørrelsen svarer til antallet af patter hos soen.

Brugen af ammesøer skal fremgå af logbog.

Der må laves/benyttes ammesøer under følgende forudsætninger:

Ammesøerne (både mellemso og ammeso) skal have mindst 10 m², heraf minimum 6,2 m² udeareal, uanset hyttetype.

- Antal m² beregnes på indvendige mål.

Der må benyttes ammesøgård, hvis nedenstående regler er overholdt:

- Ammesøgården skal være uden bund.

DYRENES BESKYTTELSE

- Den nederste del af siderne på ammesogården kan være lukket (maks. 60 cm). Den øverste del skal være åben, så luftcirkulation sikres.
- Soen må højst være begrænset i ammesogården i 4 dage.

Brug af ammesøer under mærket gælder foreløbig til 1. januar 2028.

§3, stk. 3 Fravænning

Pattegrise skal i gennemsnit være 35 dage og minimum 30 dage gamle ved fravænning. Økologiske pattegrise skal dog i gennemsnit være 49 dage gamle, og minimum 40 dage (EU-krav), når de fravænnnes.

Pattegrise på faremarken skal fra de er 21 dage gamle have adgang til et egnet suppleringsfoder, og det må gerne være adgang til soens foder.

§3, stk. 4 Halekupering

Halekupering er ikke tilladt.

Hvis der er problemer med halebid i besætningen, skal disse straks søges løst.

Der er generel information om risikovurdering ved halebid i svinebesætninger her:

https://svineproduktion.dk/aktuelt/temaer/halebid_risikovurdering

Bemærk: Der er tre nyttige værktøjer til målrettet reduktion af halebid ved produktion af frilands – og økologiske grise at hente hos Center for Frilandsdyr her:

<https://www.frilandsdyr.dk/2019/04/04/halebid-3-vaerktoejer/>.

Er der trods forsøg på at løse problemet, fortsat halebid i besætningen, skal der i samarbejde med besætningsdyrlægen udarbejdes en handlingsplan med beskrivelse af konkrete tiltag for at løse problemet. Handlingsplanen fremvises ved kontrolbesøg.

§3, stk. 5 Kastration

Kastration af hangrise skal foregå med lokalbedøvelse indenfor grisens første leveuge. Udføres lokalbedøvelsen af den besætningsansvarlige og/eller ansatte i besætningen skal disse have gennemført et af Fødevarestyrelsens godkendte kurser i lokalbedøvelse af pattegrise.

§3, stk. 6 Opstaldning af voksne dyr

Drægtige søer, gylte og orner skal holdes på friland eller i løsdrift.

Total-arealet pr. so skal være minimum	2,8 m ²
Total-arealet pr. gylt skal være minimum	1,9 m ²
Total-arealet pr. orne skal være minimum	6,0 m ²

Det strøede liggeareal pr. so skal være minimum	1,25 m ²
Det strøede liggeareal pr. gylt skal være minimum	0,95 m ²
Det strøede liggeareal pr. orne skal være minimum	3,0 m ²
Det strøede liggeareal pr. orne skal være minimum	2,0 m ² (når de opstaldes sammen med søer)

Søer og gylte skal have fri adgang til udeareal.

DYRENES BESKYTTELSE

Udearealet pr. so skal være minimum 1,1 m²
Udearealet pr. gylt skal være minimum 0,75 m²

Udearealet skal dog altid have et areal på mindst 20 m².

§3, stk. 7 Krav til løbeafdeling

Indendørs løbning accepteres. Søerne må holdes på stald uden adgang til udearealer i højst 7 dage i den forbindelse.

Sopolte må i forbindelse med løbning holdes op til 3 uger på stald uden adgang til udeareal.

Stier til opstaldning af søer enkeltvis i løbeafdelingen skal have et areal på mindst 4 m² og et strøet areal på mindst 2 m².

Det er tilladt at benytte løbebokse i forbindelse med selve insemineringen.

§4 Fravænnede grise og slagtesvin

§4, stk. 1 Krav til opstaldning af slagtesvin og sopolte

Slagtesvin og sopolte kan opstaldes i strøede stier med adgang til udearealer. Følgende arealkrav skal overholdes:

Gennemsnitsvægt kg	Totalareal pr. gris m ²	Strøet hvileareal pr. gris m ²	Udeareal pr. gris ^b m ²
< 25	0,40	0,18 ^a	0,17
25 - 35	0,52	0,24	0,22
35 - 45	0,60	0,28	0,25
45 - 55	0,72	0,33	0,30
55 - 65	0,82	0,38	0,34
65 - 75	0,90	0,41	0,38
75 - 85	1,00	0,46	0,42
85 - 95	1,10	0,50	0,46
95 - 110	1,20	0,55	0,50
> 110	1,30	0,60	0,54

^a) I perioden efter fravænnning kan det strøede hvileareal tilpasses grisenes størrelse for at skabe det ideelle miljø for grise. Dog min. 0,18 m² pr. gris ved 25 kg.

^b) Udearealet skal dog altid minimum have et areal på 20 m². Smågrise op til 40 kg minimum 10 m².

Hvor fravænnede grise og slagtesvin holdes i hytter på marken, skal arealkravene i Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise overholdes.

Grisene skal opstaldes i grupper af samme alder, størrelse og vægt. Det tilstræbes, at der ikke sker sammenblanding af grise efter fravænnning. Som dokumentation på dette skal der foreligge en beskrivelse af flowet af grise i systemet.

§4, stk. 2 Krav til indeareal

Der skal være overensstemmelse mellem antal godkendte stipladser og antal leverede grise.

Spaltegulv tillades ikke i dyrenes hvileareal. Maksimalt 50 % af det ikke-strøede totalareal må være med spalter.

Hvilearealet skal altid være velstrøet, tørt og trækfrit.

Der skal være tilstrækkeligt med lys og frisk luft i staldene.

Staldene skal være naturligt ventilerede – dog med undtagelse af løbeafdelingen, der kan være mekanisk ventileret.

§5 Udearealer

§5, stk. 1 Krav til udeareal

Udearealerne skal være indrettet, så de tilgodeser dyrenes krav om frisk luft. Kravet om udearealer kan kortvarigt (maks. 3 dage) fraviges i forbindelse med udlevering af grise til slagting.

Udearealet kan være overdækket med et halvtag. En evt. overdækning skal opfylde 45°-reglen (jf. bilag 1).

Udearealet skal være med fast gulv, godkendt membran eller lignende, så næringsstoffer kan opsamles. Derudover kan udearealet være med dybstrøelse eller stråflow.

Mindst 50 % af udearealet skal være fast gulv, og til fast gulv medregnes drænet gulv, såfremt drænbønderne højst udgør 10 % af det drænedede gulv. Det er tilladt at have op til 50 % spalter i udearealet for at kunne opsamle regnvand og gødning, som grisene typisk afsætter på udearealet.

Det er i perioden 1. oktober - 1. maj tilladt at anvende gardiner foran udearealerne på betingelse af, at de kun benyttes i dårligt vejr - dvs. nedbør og/eller blæst. Gardinerne skal være elektronisk styret og kunne udskrive en elektronisk logbog over brugen.

Der arbejdes på sigt henimod, at grisenes udeareal giver mere plads ude end inde, er med meget halm og med meget begrænset brug af spalter.

§5, stk. 2 Krav til udendørsfolde

Der skal sikres en god og effektiv hegning, således at forbipasserende ikke kan komme ind i foldene eller fodre dyrene.

Alle svin over 20 kg skal have adgang til et sølehul eller overbrusning, når den gennemsnitlige dagtemperatur overstiger 15° C.

§5, stk. 3 Udsyn fra udearealer

Stalde der etableres eller ombygges efter 1. januar 2018 skal leve op til følgende krav:

1. Grisene skal sikres udsyn fra udearealer.
2. Forværket må højst være lukket i en højde på 60 cm.
3. Grisene skal sikres udsyn på mindst 10 meter fra udearealerne, og der skal være en oplevelse af luft, der hvor arealerne ligger.

§6 Management

§6, stk. 1 Krav til management

Fiksering af grisene eller opstaldning i bokse er ikke tilladt, undtagen meget kortvarigt i forbindelse med sygdom, behandling, inseminering eller identifikation af et dyr.

Alle grisene skal tilses dagligt.

Søer skal kunne identificeres ved øremærker.

Alt inventar og fodringsanlæg m.m. skal holdes rent og inspiceres jævnligt.

Alt personale skal være velinstrueret.

Der skal være en funktionsdygtig boltpistol på ejendommen, således at bedøvelse i forbindelse med en aflivning kan foretages hurtigt og korrekt. De personer, der gennemfører aflivninger i besætningen, skal være instrueret i både at bruge boltpistolen korrekt og i efterfølgende at afbløde grisen.

§7 Foder og vand

§7, stk. 1 Krav til foder og vand

Grisene skal have fri adgang til frisk og rent drikkevand.

Foderet skal være af god kvalitet, og der skal fodres dagligt efter normer svarende til grisenes behov.

Alle svin skal tildeles frisk grovfoder af god kvalitet som en del af den daglige foderration, for at de kan føle sig mætte. Halm accepteres ikke som grovfoder. Dog accepteres frøgræshalm til søer.

Fiskemel og lignende må ikke anvendes til slagtesvin efter en vægt på 40 kg.

Kun deklarerede fodermidler kan godkendes.

§8 Sygdoms- og sundhedskontrol

Der skal tages hånd om syge og tilskadekomne dyr, og de skal omgående have en passende behandling.

Hvis dyret ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives, eller en dyrlæge skal konsulteres hurtigst muligt.

§8, stk. 2 Krav til sygestier

Der skal være et passende antal sygestier til rådighed. Ingen sygesti må være under 3,5 m². Hvis sygdom eller skade kræver, at en gris under 30 kg skal isoleres fra andre grise, må dette ske på et mindre areal forudsat, at grisen fortsat har udsyn til andre grise. Hvis der i sygestien er adgang til flere klimazoner, kræves der ikke adgang til udearealer. Der kan etableres en anden klimazone i stien ved at overdække en del af stiarealet eller ved dybstrøelse.

§8, stk. 3 Sundhedsrådgivningsaftale og brug af lægemidler

Besætningsdyrlægen skal være orienteret om kravene i specifikationen.

For besætninger med sundhedsrådgivningsaftale, skal slagteriet stille bedriftens registrerede slagtedata og sygdomsbemærkninger til rådighed for landmanden, som skal anvende dem i forbindelse

DYRENES BESKYTTELSE

med sin rådgivningsaftale. Dyrlægen skal i øvrigt gennemføre et årligt besætningsbesøg, hvor dyrlægen forholder sig til og dokumenterer hvordan velfærden er for alle dyregrupper (Der må maksimalt være 12 måneder mellem hvert to sådanne dyrlægebesøg).

For besætninger, der ikke lovpligtigt skal oprette en sundhedsrådgivningsaftale, kan en sundhedsrådgivningsaftale erstattes af minimum to årlige besætningsbesøg, hvor dyrlægen skal forholde sig til og dokumentere, hvordan velfærden er for alle dyregrupper.

Besætningsejeren skal kunne fremvise de lovpligtige optegnelser over anvendelse af lægemidler til dyr. Det gælder for eksempel optegnelser over brug af lokalbedøvelse og smertebehandling i forbindelse med kastration samt for behandling af syge dyr i besætningen.

§9 Drift

§9, stk. 1 Krav til parallelproduktion

Al svineproduktion på ejendommen skal opdrættes i overensstemmelse med specifikationen.

§9, stk. 2 Egenkontrol

Producenten er ansvarlig for, at specifikationen efterleves i primærproduktionen, og at egenkontrollen udføres i overensstemmelse med specifikationen og det gældende egenkontrolprogram (Se afsnittet: Ramme for egenkontrolprogram i svineproduktion omfattet af mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse).

§9, stk. 3 Klager

Producenten er forpligtet til at notere evt. klager over produktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

§10 Transport

Der skal opbevares en gyldig transporterklæring på ejendommen (jf. bilag 4).

§10, stk. 1 Krav til transport

Der skal forefindes egnede udleveringsfaciliteter på ejendommen.

Elektrisk drivstav og lignende må ikke anvendes.

Svin fra forskellige stier må ikke sammenblandes i udleveringsstalde eller -vogne, med mindre dette sker umiddelbart før pålæsning på transportvognen.

Transport skal ske direkte til slagtning. Opsamling fra flere besætninger undervejs er dog tilladt.

Transporttiden må ikke overstige 8 timer.

Transportvognen skal have luftaffjedring og være forsynet med lift eller en læsserampe, ligesom gulvet skal have isolerende, støjdæmpende og skridsikre egenskaber.

Smågrise må højst transporteres 4 timer fra sælger til køber.

§11 Slagtning

Slagtning skal foregå så skånsomt som muligt, og altid med forudgående bedøvelse.

DYRENES BESKYTTELSE

Grisene skal på slagteriet opstaldes i de grupper, hvori de er transporteret.

Grisene skal slagtes samme dag, som de er leveret.

Alle slagtesvin og søer fra besætningen skal slagtes i Danmark (jf. bilag 3).

Ramme for egenkontrolprogram i svineproduktion omfattet af mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse

Rammeegenkontrolprogrammet er en overordnet beskrivelse af egenkontrollen hos primærproducenten. Erklæringerne bilag 2-4 eller tilsvarende dokumentation, der sikrer at kravene i erklæringerne opfyldes, kan anvendes i egenkontrollen.

Ansvarlig for egenkontrollen er den driftsansvarlige.

De nedennævnte dokumenter sikrer, at kravene i specifikationen for svinebesætninger under Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse er overholdt.

Dokumentationen opbevares i to år.

Nedenstående afsnit (Ad §§ 2-11) refererer til afsnit i Specifikation for svinebesætninger omfattet af mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse:

Ad §2 Oprindelse

Ad §2, stk. 1 Krav til oprindelse

Kontrolparameter:

- Indkøbte smågrise skal komme fra leverandør, hvis produktion er omfattet af mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse.
- Gylte må senest indsættes i besætningen 1 måned før faring.

Dokumentation:

- Erklæring for indkøb af grise samt fakturaer (jf. bilag 2)
- Logbog over besætningshændelser vedr. tidspunkt for indsætning af gylte.

Ad §3 Sohold m.v.

Ad §3, stk. 1 Faring

Kontrolparameter:

- Søer/gylte flyttes til faringsområdet senest 5 dage før forventet faring
- Strøet liggeareal på min. 3,8 m² per so
- Faringsområde på min. 300 m² pr. so

Dokumentation:

- Markplaner og oversigt over alle hytter med angivelse af mål og arealer samt logbog med besætningshændelser

Ad §3, stk. 2 Kuldstørrelse og ammesøer

Kontrolparameter:

- Areal krav til og indretning af hytter, ammesogård og udearealer skal overholdes
- Areal på min. 10 m² per so (heraf 6,2 m² udeareal)

- I højden maks. 60 cm lukning af sider på ammesogård
- Maks. brug af ammesogård i 4 dage

Dokumentation:

- Markplaner og oversigt over alle hytter og ammesogårde med angivelse af mål og arealer samt logbog over besætningshændelser

Ad §3, stk. 3 Fravænning

Kontrolparameter:

- Pattegrise i gennemsnit 35 dage (og min. 30 dage) gamle ved fravænning
- Økologiske pattegrise i gennemsnit 49 dage (og min. 40 dage) gamle ved fravænning
- Pattegrise skal have adgang til suppleringsfoder fra de er 21 dage gamle

Dokumentation:

- Logbog over besætningshændelser vedr. fravænning og fodertildeling

Ad §3, stk. 4 Halekupering

Kontrolparameter:

- Ved fortsatte problemer med halebid udarbejdes handlingsplan i samarbejde med dyrlæge

Dokumentation:

- Fremvisning af evt. handlingsplan ved kontrolbesøg

Ad §3, stk. 5 Kastration

Kontrolparameter:

- Kastration med lokalbedøvelse indenfor grisens første leveuge
- Godkendt kursus i lokalbedøvelse af pattegrise

Dokumentation:

- Logbog over besætningshændelser vedr. kastration
- Kursusbevis fra Fødevarestyrelsen

Ad §3, stk. 6 Opstaldning af voksne dyr

Kontrolparameter:

- De anførte arealkrav til drægtige søer, gylte og orner på friland el. i løsdrift skal overholdes.

Dokumentation:

- Markplaner og oversigt over alle stalde og bokse med angivelse af mål og arealer samt logbog

Ad §3, stk. 7 Krav til løbeafdeling

Kontrolparameter:

- Søer på stald uden adgang til udearealer i maks. 7 dage ifm. løbning
- So-polte på stald uden adgang til udearealer i maks. 3 uger ifm. løbning
- Krav til areal (herunder strøet areal) til søer skal overholdes

Dokumentation:

- Markplaner og oversigt over alle stalde og bokse med angivelse af mål og arealer samt logbog vedr. løbning

Ad §4 Fravænnede grise og slagtesvin

Ad §4, stk. 1 Krav til opstaldning af slagtesvin og so-polte

Kontrolparameter:

- De anførte arealkrav til slagtesvin og so-polte i strøede stier (med adgang til udearealer) el. i hytter på marken skal overholdes
- Sammenblanding af grise efter fravæning

Dokumentation:

- Markplaner og oversigt over alle stalde, bokse og hytter med angivelse af mål og arealer samt logbog
- Skriftlig beskrivelse af flow af grise i systemet

Ad §4, stk. 2 Krav til indeareal

Kontrolparameter:

- Overensstemmelse ml. antal godkendte stipladser og antal leverede grise
- Maks. 50% spalter i ikke-strøet totalareal

Dokumentation:

- Sammenhold oversigt over antal stipladser med opgørelser over leverancer af grise til slagting, herunder slagteriafregning
- Staldoversigt med mål for hvor stor en andel spaltegulv udgør af totalareal

Ad §5 Udearealer

Ad §5, stk. 1 Krav til udeareal

Kontrolparameter:

- Ved overdækning af udeareal med halvtag skal 45°-reglen opfyldes
- Min. 50% af udearealet med fast gulv (e.g. drænet gulv med maks. 10% åbninger)
- Brug af elektroniske gardiner foran udeareal i perioden 1/10-1/5

Dokumentation:

- Staldtegninger med angivelse af mål og vinkler mm. (jf. bilag 1)
- Tegning med oversigt over beskaffenhed af gulv i udeareal
- Elektronisk logbog over brug af gardiner

Ad §5, stk. 3 Udsyn fra udearealer

Kontrolparameter:

- Forværk må højst være lukket i en højde på 60 cm
- Udsyn på mindst 10 m fra udearealer

Dokumentation:

- Staldtegninger med angivelse af mål for bokse og inventar mm.
- Målfaste oversigter over stalde og omgivelser mm.

Ad §8 Sygdoms- og sundhedskontrol

Ad §8, stk. 2 Krav til sygestier

Kontrolparameter:

- Ingen sygesti må være under 3,5 m²

Dokumentation:

- Staldoversigt med mål for størrelse (areal) og indretning af sygestier

Ad §8, stk. 2 Sundhedsrådgivningsaftale og brug af lægemidler

Kontrolparameter:

- Evt. sundhedsrådgivningsaftale
- Årlige dyrlægebesøg med besætningsgennemgang
- Medicinregistrering

Dokumentation:

- Fremvisning af sundhedsrådgivningsaftale og -rapporter
- Dyrlægerapport ifm. årlig besætningsgennemgang
- Lovpligtige optegnelser over brug af lægemidler til dyr, herunder lokalbedøvelse og smertebehandling v/kastration

Ad §10 Transport

Kontrolparameter:

- Dyr transporteres kun af transportører, der har underskrevet en transporterklæring.

Dokumentation:

- Gyldig transporterklæring (evt. erklæring fra slagteri/distributør, hvis det er dem, der er ansvarlige for transporten), jf. bilag 4.

Ad §10, stk. 1 Krav til transport

Kontrolparameter:

- Krav vedr. transport til slagtning (jf. bilag 4) herunder maks. 8 timers transporttid og ingen omlæsning af dyr.
- Smågrise må højst transporteres 4 timer fra sælger til køber.

Dokumentation:

- Gyldig transporterklæring for alle dyr transporteret til slagtning jf. bilag 4.
- Gyldig salgserklæring for alle indkøbte smågrise, jf. bilag 2

Ad §11 Slagtning

Kontrolparameter:

- Grise fra besætningen skal slagtes samme dag, som de leveres
- Alle slagtesvin og søer fra besætningen skal slagtes i Danmark.

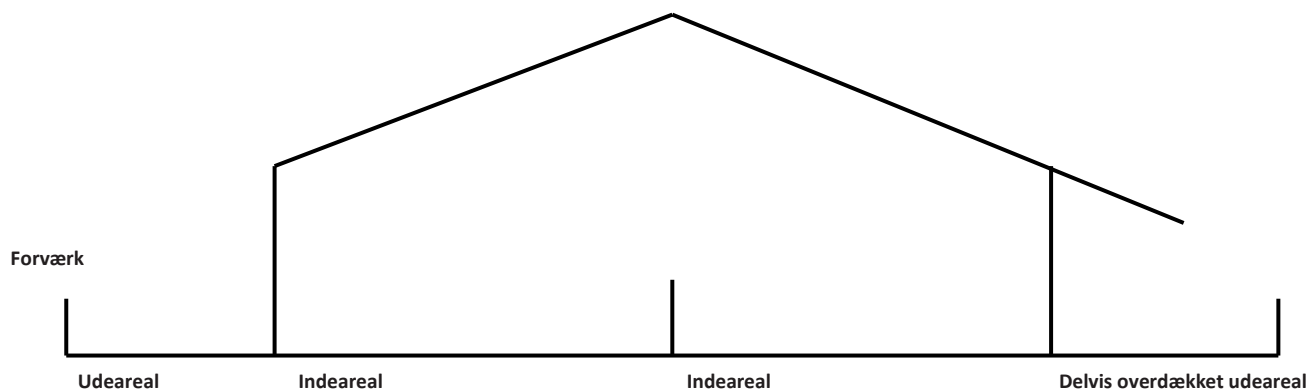
Dokumentation:

- Brug af slagterierklæring, jf. bilag 3
- Tjek slagteriafregning

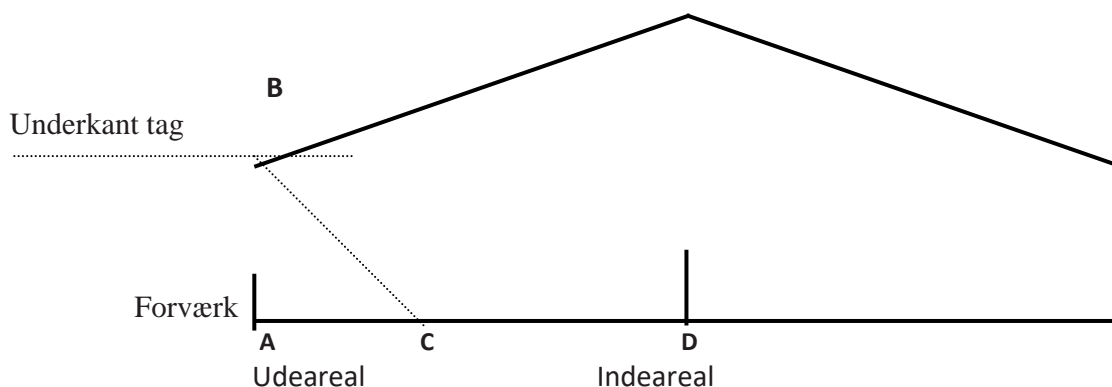
Bilag 1. Vejledning for definition af udeareal

Stald med lukket langside:

Til denne staldtype kræves et separat udeareal. Udearealet kan overdækkes med et halvtag. En evt. overdækning skal kunne overholde 45° reglen (se nedenstående tegning for definition af 45° reglen).

Stald med åben langside:

Denne staldtype er så åben, at den yderste del af stien kan regnes som et overdækket udeareal. Af ovenstående tegning fremgår det, hvordan man ved hjælp af 45° reglen beregner hvad der er udeareal. I praksis vil det svare til, at man måler højden fra jord til underkant af tag (A-B). Er den f.eks. 3½ m, kan ligeledes 3½ m ind i stalden (A-C) regnes som udeareal.

Bilag 2. Salgserklæring - svin

vedrørende salg af svin omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Sælger: Navn: _____

                 Adresse: _____

                 CHR-nummer: _____

Køber: Navn: _____

                 Adresse: _____

                 CHR-nummer: _____

Undertegnede sælger af smågrise erklærer hermed på 'tro og love', at de smågrise, der sælges til ovenstående køber, kommer fra undertegnedes besætning, der er certificeret til anvendelse af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", samt at grisene højst transporteres 4 timer fra sælger til køber.

_____

Dato

_____

Underskrift, Sælger

Erklæringen kan erstattes af en samhandelsaftale eller lignende, hvoraf ovenstående betingelser fremgår.

Denne erklæring er gyldig i 15 måneder. Erklæringen skal opbevares i 2 år efter gyldighedsperiodens udløb og forevises på forlangende til DB Kontrol. Sælger skal opbevare en kopi af erklæringen.

NB! Friland A/S' producenter skal benytte erklæringer fra Friland

Bilag 3. Erklæring til slagteri - svin

Vedrørende levering af svin til slagting fra besætning omfattet af specifikationen for mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse. Denne erklæring skal ledsage grisene under transport til slagteri og afleveres til modtagekontrollen på slagteriet.

Leverandør: Navn: _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandør nummer: _____

Er besætningen under offentligt tilsyn for salmonella (sæt kryds): Nej _____ Ja _____

Undertegnede leverandør erklærer hermed, at grisene er produceret i overensstemmelse med specifikationen for mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse og er leveret fra min besætning.

_____ Dato

_____ Underskrift, Sælger

Udfyldes af transportør:

Er leveret fra dennes besætning kl.: _____ den _____
(dato) (Underskrift)

Vognens reg. nr. _____ Anhænger reg. nr. _____

Forbeholdt slagteriets modtagekontrol:

Aflæveringstidspunkt kl. _____ Transporttid _____

Ovenstående dyr er modtaget og gældende vilkår for transport af svin omfattet af mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse er fulgt: _____

Undertegnede erklærer hermed for kontrol af ovenstående.

Dato: _____ Underskrift: _____

Bilag 4. Transporterklæring

Transport af dyr til slagteri fra besætning omfattet af specifikationen for mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse.

Erklæringen omfatter dyr, der transporteres fra:

Navn (producent): _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandørnummer: _____

Undertegnede transportansvarlige erklærer hermed, at dyr fra ovennævnte producent vil blive transporteret under overholdelse af følgende krav:

1. Transportvej og transporttid
  - a. Dyr transporteres direkte fra producent til slagteri uden aflæsning undervejs
  - b. Transporttiden overstiger ikke otte timer. Såfremt der ikke findes slagtefaciliteter for svin, som kan nås inden for 8 timer (f.eks. fra Bornholm), kan længere transporttid dog tillades, såfremt svinene bringes til nærmeste godkendte slagtefacilitet
2. Håndtering
  - a. Dyrene skal transporteres løse (dvs. ikke bundne)
  - b. Der anvendes ikke elektriske drivstave
3. Transportvognen
  - a. Der anvendes en transportvogn:
    - i. der er forsynet med lift eller læsserampe og har fuld luftaffjedring på alle aksler
    - ii. hvor gulvet har gummibelægning eller en lignende belægning med samme isolerende, støjdæmpende og skridsikre egenskaber
  - b. Dyr transporteres ikke i containere

Navn (transportansvarlig): _____

Adresse: _____

Undertegnede transportansvarlige indestår for, at ovenstående krav overholdes ved transport af dyr til slagting fra ovenstående besætning omfattet af mærket Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse.

_____
Dato

_____
Underskrift, Transportansvarlig

Denne erklæring er gyldig i 5 år, opbevares i gyldighedsperioden af producenten og vises på forlangende til DB Kontrol. Den transportansvarlige opbevarer en kopi af erklæringen.